

Сальнікова М.А. - курсант факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування;

Прокопов С.О. – науковий керівник, старший викладач кафедри економічної та інформаційної безпеки (Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ)

ПРОБЛЕМИ МОНІТОРИНГУ БУЛІНГУ

Школа як один із агентів первинної соціалізації людини відіграє надзвичайно важливу роль у становленні й розвитку особистості, закладаючи в співпраці з родиною систему ціннісних координат, яку нинішня дитина надалі буде розвивати у своєму дорослому житті. Зрозуміло, що необхідною умовою для досягнення такої амбітної мети є створення безпечного та комфортного освітнього середовища, що підтримує особистість, яка розвивається, вчасно реагує на її потреби та з повагою ставиться до її особливостей. Разом з тим, насильство серед школярів – явище міждисциплінарне, тому існує безліч різних теорій, що пояснюють агресивну, насильницьку поведінку школярів. В наш час проблема булінгу (цькування) стала доволі розповсюдженим та масовим явищем: в багатьох країнах світу серед підлітків продовжують набувати поширення прояви жорстокості, агресії та психологічного тиску. Таким чином, наразі в нашій країні існує гостра потреба визначення заходів протидії та попередження даного явища.

Слід зауважити, що вивчення громадської думки надає необхідне інформаційне забезпечення для прийняття конкретних управлінських рішень, зокрема для прийняття стратегічних і тактичних планів із поліпшення ситуацій булінгу в країні, регіоні, локальній місцевості; визначення спільних інтересів у населення й поліції у сфері боротьби із булінгом; прийняття найбільш ефективних шляхів налагодження співпраці з населенням тощо [1, с. 209].

Моніторинг є цільовим спостереженням з орієнтацією на виявлення тенденцій розвитку з метою прогнозування ситуації, що змінюється. Мета моніторингу – понятійне інформативне забезпечення для визначення пріоритетів, методів і засобів підвищення ефективності діяльності чи реагування на події, факти [2, с. 321].

Зміст моніторингу складають процеси отримання, обробки й аналізу необхідної для формулювання кінцевих висновків інформації. Застосування відповідного методу не відрізняється особливою глибиною досліджень, його завдання – забезпечити своєчасне реагування на системні зміни.

Отже, одним із видів вищевказаного моніторингу є віктимологічний моніторинг (опитування) осіб, які стали жертвами булінгу. Одразу виникає проблема, оскільки явище булінгу існує серед дітей, які часто не розповіда-

ють про випадки насильства нікому, включаючи правоохоронні органи. Беручи до уваги вказану проблему, можливо її вирішити шляхом проведення анонімних опитувань серед школярів з метою виявлення тенденцій булінгу у певних соціальних колах дітей.

Разом з тим, опитування (моніторинг) вчителів також може мати перепони у встановленні об'єктивного інформаційного забезпечення. Маються на увазі випадки, коли навчальний колектив, бажаючи самостійно розібратися з булінгом у школі, не надає правдивої інформації щодо реального положення справ всередині колективу. Вирішенням зазначеної проблеми може бути закликання працівниками Національної поліції, зокрема представниками ювенальної поліції, до співпраці з метою попередження та боротьби із булінгом.

Окрім жертв булінгу та вчителів важливими об'єктами моніторингу залишаються батьки дітей, які або стали жертвами цькувань, або власне булери, оскільки вивчення типу виховання дітей у сім'ї, а також корекція порушень відносин є причиною зниження емоціонального благополуччя дитини та відхилень в її оптимальному психічному розвитку [3, с. 274].

Таким чином, у питанні моніторингу булінгу доцільно підходити комплексно, симбіотично поєднуючи намагання правоохоронних органів, педагогічного колективу, психологів та батьків у руслі протидії цькувань серед школярів. Так, на нашу думку, моніторинг слід проводити серед усієї рольової структури булінгу, тобто серед жертв, серед булерів, їх послідовників, а також пасивних свідків цькувань. Окрім цього, моніторинг слід проводити на загальношкільному рівні, а також на колективному (серед учнів визначеного класу) та індивідуальному рівнях.

Використані джерела:

1. Бесчастний В.М. Методи інформаційного забезпечення як інструментарій збору та обробки інформації про злочинність. *Право і суспільство*. № 1. 2017. С. 206-212.
2. Оболенський Ю.М. Розробка системи показників для моніторингу діяльності державних органів. *Університетські наукові записки*. 2005. № 3(15). С. 321-329.
3. Янішевська К.Д. Деякі проблеми протидії булінгу в Україні та шляхи їх вирішення. *Науковий юридичний журнал «Правові новели»*. № 4. 2018. С. 270-275